

Johannes schreef zijn brief vanwege een scheuring in de gemeente. Mensen waren weggegaan. Er was onrust. Pijn. Waar ging het om? Wat zorgde nu voor die scheuring? Johannes verwijt zijn tegenstanders een onzuivere levensstijl. Een leven in de duisternis, zoals hij hun leven typeert. Johannes is niet heel concreet in waar hij op doelde – voor de mensen toen moet het waarschijnlijk veel duidelijker zijn geweest dan voor ons nu – maar Johannes miste de liefde, de onderlinge liefde in de gemeente. (Dat punt zie je vervolgens ook steeds in zijn brief terugkomen.)

Maar... daar zit nog iets aan vast. Of beter gezegd: daar zit nog iets onder. Johannes is niet zomaar mensen in de gemeente de maat aan het nemen – nee, in een gemeente moet je elkaar niet de maat nemen – er ging een bepaalde geloofsopvatting schuil onder de levensstijl van deze mensen en *dat* was het eigenlijke probleem. Ik probeer het uit te leggen: diegenen die de scheuring veroorzaakten en de gemeente waren uitgegaan, die waanden zich – zo zou je kunnen zeggen - in een heel andere wereld. Zij geloofden in de verlossing, de redding van God door Jezus – nou, dat is de kern van het hele gemeente-zijn – maar zij waren ervan overtuigd dat zij er daardoor al helemaal waren. Zij waren geestelijk geworden. Gered en daarom: verheven boven het aardse, wereldse leven. De nieuwe toekomst was aangebroken. Ze waren er. En dat aardse..., al die menselijke dingen..., die deden er niet meer toe. Het aardse leven hoefde je niet meer zo serieus te nemen en zo scherp op te zijn. Nee, je was – zeg maar - hemels geworden. Geestelijk. Want de toekomst was nu. Gods Koninkrijk was er helemaal en totaal.

Johannes gaat hier tegenin. Want: we zijn er nog niet. We leven nog met beide voeten op deze aarde. En daarom moeten wij nog vechten tegen allerlei zonden en verleidingen. Gods prachtige toekomst is nog niet volledig werkelijkheid. Nee, we moeten het hier op aarde nog uithouden met elkaar, voor elkaar zorgen, elkaar vasthouden, samen tegen het kwaad vechten en het samen volhouden. Geen ontvluchten van deze aardse werkelijkheid en je in een andere werkelijkheid wanen, nee: met beide benen in de modder staan. Zoals Jezus Zijn voeten op deze aarde heeft gezet. God is niet ver van het aardse weggebleven, omdat dit allemaal minder belangrijk was, niet relevant..., nee, God is in Jezus volledig mens geworden. Zo menselijk als het maar zijn kan. Waarschijnlijk hadden deze gemeenteleden met die mensheid van Jezus ook moeite. Je ziet later ook allemaal stromingen in de kerk ontstaan die menen dat Jezus een schijnlichaam heeft gehad, of dat er iemand anders is gekruisigd dan Jezus... want dat aardse, dat menselijke, die vernedering aan het kruis, dat hoort toch niet bij God? Johannes laat het tegendeel blijken – en hij zal er nog vaak op terug zal komen in zijn brief: wij hebben Jezus zelfs kunnen aanraken (1:1) zegt hij. Hoe menselijk wil je het hebben? Hoe kan je dan boven het aardse gaan zweven en net doen alsof het nu niet meer uitmaakt hoe je nu als mens leeft en wat je doet enzovoort. Je leeft hier en nu. Die toekomst van God komt eraan, inderdaad. Maar tot die tijd heb je een taak. Moet je liefde geven. Moet je je leven opofferen. Precies zoals Jezus Die honderd procent mens is geworden voor ons en Die ons daarmee ook een voorbeeld heeft gegeven hoe wij als mensen moeten leven tot Zijn grote toekomst zal aanbreken.

Wat je hier heel duidelijk ziet, is dat 'wat je gelooft' en 'hoe je leeft' dus blijkbaar echt met elkaar in verbinding staan. Je ziet het hier zo heel duidelijk bij die vertrekkende gemeenteleden: dat gebrek aan liefde voor andere gemeenteleden, dat was niet omdat zij het zo druk hadden met hun gezin, of omdat een pandemie hen in de weg zat, of omdat zij niet zo sociaal waren, nee, het probleem was dat zij niet genoeg beseften dat Jezus ook werkelijk mens was geworden, *dat zij een verkeerd beeld van Jezus hadden*. Jezus had als mens de voeten gewassen van Zijn leerlingen. Jezus was als mens gekruisigd voor mensen die met hun gelach en gespot Zijn vreselijke lijden overstemden. Hoe konden zij dan hun broeders en zusters in de gemeente links laten liggen? En als Jezus als mens is verleid door de

duivel en allerlei beproevingen heeft doorstaan, hoe kunnen zij dat met hun hoofd in de wolken leven en denken dat zij niet meer een strijd hebben te strijden en heel geen last hebben van de zonde?

Hoe zit dat bij u en jou? Hoe zijn bij u 'geloof' en 'leven' met elkaar verweven? Ik vul even wat in hoor: als God voor jou misschien vaag is, erg ver weg, dan zal je geloof waarschijnlijk ook niet zoveel over je dagelijks leven hebben te zeggen en zal je je leven vooral op je eigen manier invullen waarschijnlijk. Maar ben je bijvoorbeeld onder de indruk gekomen van dat God in de Bijbel altijd opkomt voor armen en kwetsbare mensen, dan zal dat bijvoorbeeld ook in je dagelijks leven zichtbaar zijn. Is God voor jou een soort lieve, aardige vriend, dan zal het er waarschijnlijk in je leven om gaan dat je gewoon lekker in je vel zit en plezier in het leven hebt. Maar als God in Zijn Zoon Jezus is gekomen om ons te dienen en om zelfs voor zijn vijanden te sterven, dan betekent het volgen van Jezus veel meer, dan krijgt 'het goede leven' (om het met ons jaarthema te zeggen) bij u en jou waarschijnlijk een hele andere invulling. Het is zo belangrijk om echt te zoeken en te ontdekken en steeds meer te leren Wie God is. Want dat heeft vervolgens ook zijn uitwerking op hoe je leeft, dat kan niet anders.

Nou, daar gaat Johannes nu op door. Johannes maakt de verbinding tussen 'wat je gelooft' en 'hoe je leeft' in de volgende verzen (vers 5 en 6): *En dit is de boodschap die wij van Hem gehoord hebben en aan u verkondigen, dat God licht is en dat in Hem in het geheel geen duisternis is. Als wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben en wij toch in de duisternis wandelen, liegen wij en doen de waarheid niet.*

God is licht, zo zegt Johannes. God is licht (Psalm 27). Een heel mooi beeld voor God. Eigenlijk nog veel meer dan een beeld. God is het Licht zelf. Want licht, dat is leven. Licht maakt leven mogelijk. Zo is God ook met de schepping begonnen: 'laat er licht zijn!' Licht, dat is het begin van alles. Licht, dat betekent ook kleur, volheid, vreugde, liefde! Licht dat is ook zuiver, helder... en onthullend. Licht is ook ongreepbaar, zo sterk aanwezig maar niet vast te pakken, niet te omvatten. Zo is God. Zo groots en bijzonder. Zo allesbepalend en allesveranderend. Zo zuiver en heilig. Onthullend ook. En ongreepbaar voor ons mensen.

God is licht. Maar, zo zegt Johannes dan vervolgens: hoe kan je dan in de duisternis leven? Als God licht is, leven, liefde..., hoe kan je dan de liefde vergeten en zo'n donkere vlek in je bestaan over het hoofd zien? Wandel in het licht! ⁶*Als wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben en wij toch in de duisternis wandelen, liegen wij en doen de waarheid niet.* ⁷*Maar als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.*

Wandel in het licht. Dat is dus de opdracht voor u en mij. Wandel in het licht. Omdat God licht is. ... Maar wat is wandelen in het licht? Ik probeer er woorden aan te geven:

Wandelen, dat is een Bijbelse uitdrukking voor leven, voor onze levenswandel. Wandelen in het licht is dus *leven in het licht*.

Wandelen in het licht is daarmee allesomvattend. Het betreft je hele leven. Alle dagen van de week. Maar ook alles wat je doet. Alles wat je denkt. Je denken, je voelen, je handelen.. dat alles in Gods licht. Je gezinsleven, je vriendschappen. Je werkleven, het gemeentezijn. Alles in Gods licht.

Maar... het gaat om in het licht *wandelen*. Dus niet: licht maken. Of het licht uitvinden. Het licht schijnt reeds, zo vertelt Johannes zijn gemeenteleden. 1 Johannes 2, vers 8: ... *de duisternis gaat voorbij en het ware licht schijnt reeds*. ... Je hoeft het licht dus niet zelf te maken, uit te vinden, ook niet te brengen. Nee, je moet uit je donkere kamer komen en in dit licht van God stappen. Ik moet denken aan die glow-in-the-dark-figures. Glow-in-the-dark-figuurtjes hoef je alleen maar in het licht te houden. En als het dan donker wordt, dan schijnen ze. Niet omdat ze zelf licht maken. Maar omdat ze het licht opgevangen hebben. Nu, zo moeten wij wandelen in het licht. Aan de ene kant vraagt God dus alles van je: heel je leven, alles in Zijn licht te stellen. Wandel – leef met alles wat je hebt en bent - in het licht! En aan de andere kant: je hoeft als gelovige niet zoveel.

Vang het licht op wat je ontvangt. Je hoeft het licht niet te maken, te vinden, voor elkaar te krijgen... wees ontvanger van het licht. Want... het licht schijnt reeds. Want het is Pasen geweest Wandel in het licht, dat betekent: ontvang Gods genade. Leef van Gods onvoorstelbare liefde. Weet je geborgen in Zijn trouw. Weet je gedragen door Zijn opstandingskracht. God is licht. En licht, dat is leven, dat is liefde, dat is vreugde. Licht dat is zuiverheid en helderheid. Licht dat is iets groots en ongrijpbaars... wat je mag ontvangen, waar je van mag genieten, waar je van mag groeien. Wandel in dat licht. Wat een prachtige opdracht krijgen wij van Johannes mee!

Als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, zo zegt Johannes. Licht zorgt voor gemeenschap. In het donker zie je elkaar niet. Zie je elkaars gelaatsuitdrukking ook niet, de tranen, of het verlangen, of de pijn niet. In het licht zie je elkaar. In het licht van Christus krijg je oog voor elkaar. Hoe kan je, zo geeft Johannes hier aan richting de gemeenteverlaters, geen oog hebben voor elkaar als je gelooft dat God licht is? Als je leeft vanuit die liefde, die liefde die zo diep is gegaan en heel het menselijk bestaan op zich heeft genomen... hoe kan je je dan afscheiden, of beter voelen dan de rest of genoeg hebben aan jezelf en je eigen dingen... In Gods licht krijg je oog en hart voor elkaar. Gods licht laat je die andere ander zien.

Ja, in dat licht zie je ook de donkere plekken van een ander. Die ander wordt er niet gelijk mooier op in het licht misschien. Maar als je eerlijk bent: als Gods licht over je leven schijnt, dus ook over je eigen diepere gevoelens en motieven, ook over je ingeslikte woorden en je gedachten waar niemand wat van weet... dan komt er vaak ook bij jezelf een hele hoop donkerheid aan het licht. Als het licht der wereld, Jezus, in de wereld gekomen is... mens is geworden zoals wij, zoals Johannes benadrukt ten opzichte van de afhakers... als dat licht en die liefde van God zo dichtbij komt... wat zie je dan veel gebreken van een ander, maar vooral ook van jezelf... En dat is volgens mij de reden dat Johannes er gelijk achteraan zegt: *Als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.* In die gemeenschap met God en met elkaar mag verzoening een centrale plaats ontvangen. Die vergeving van God voor jou. En die vergeving van elkaar. Herstel van die relatie met God en herstel van relaties onderling. Openheid en onbevangenheid naar elkaar. Genezing van die pijnlijke breuk met God en genezing om met elkaar nieuw te kunnen beginnen. Wandel in het licht. Wees een gemeenschap, die leeft van Gods genade, Gods liefde, Gods vergeving, want het licht schijnt reeds, het is Pasen geweest! God heeft Zijn diepste woord uitgesproken! Wees daarom een gemeente in het licht, een gemeenschap waar je elkaar aanvaardt en waar de maskers afkunnen, waar de ander tot zijn recht mag komen, waar er ruimte is voor genezing voor de breuken die wij hebben opgelopen, waar de ander tot bloei mag komen. Nee, je hoeft het licht niet te maken. Niet voor elkaar te brengen. Niet te laten schitteren. Laat dat schitterende licht van God over je leven en over ons samenleven stralen. Leef in het licht van Pasen.

Dat vind ik zo mooi aan de woorden van Johannes. Aan de ene kant zo uiterst radicaal. Johannes is niet van de grijstinten. Het is licht of donker. Wandelen in het licht of leven in de duisternis. Elkaar liefhebben, of de ander haten. Niet dat er van letterlijk 'haten' sprake hoeft te zijn, maar met minder dan de ander liefhebben kan het volgens Johannes niet. Alles wat niet liefde is, is te weinig, is haten. Johannes is uiterst radicaal. Licht of duisternis. Liefde of haat. Hij peilt daarmee ons leven tot op de bodem en dat doet pijn. Johannes laat zien dat wat je gelooft vindt zijn weerslag in hoe je je leven vormgeeft. Johannes brengt op deze manier heldere lijnen aan in al de onrust en verwarring van zijn gemeente.

Maar aan de andere kant is het ook zo'n bevrijdende boodschap van Johannes. Niet: je moet meer, want anders faal je, je moet anders, beter... nee: wandel in het licht. In het licht van Pasen. In het licht van Gods vergeving, genade, trouw, liefde en aanvaarding en straal dat uit naar de ander toe. Het licht schijnt reeds. God zorgt er Zelf wel voor dat dit licht op aarde zal

schijnen. Wat een bevrijdend iets: God zal Zijn Koninkrijk laten komen. Hij zal de wereld in het licht van Pasen stellen. Wij hoeven dat niet te doen. Wij hoeven alleen maar te wandelen in het licht en zoals die glow-in-the-dark het licht mee te dragen en uit te dragen in heel ons leven.

Ik wil een waargebeurd verhaal aan u meegeven waarin heel mooi naar voren komt hoe het licht van Pasen zich verspreid, doordat enkele mensen wandelen in dat licht:

In een overwegend islamitisch land was een kleine christelijke gemeente. Die gemeenten zijn vaak klein en hebben het niet makkelijk. Ze beschikken nauwelijks over gebouwen, hebben door de week weinig mogelijkheden om samen te komen en weten vaak weinig van de Bijbel en van andere christenen. In de samenleving tellen christenen niet of nauwelijks mee. Het zijn tweederangsburgers. Vaak worden ze niet begrepen en als bedreigend ervaren. In die kleine gemeente was een ex-moslim. Hij was de enige van zijn gezin en van zijn familie die christen was geworden. De kleine christelijke gemeente was natuurlijk blij, met het feit, dat deze man tot geloof was gekomen. Maar ze begreep ook zijn moeilijke positie thuis en dat gaf soms zorgen. Toch overheerste de dankbaarheid. Intussen werd er gebeden om de bekering van het gezin en de familie van deze man. Een korte tijd later bleek, dat deze man ernstig ziek was. Zó ernstig, dat voor zijn leven moest worden gevreesd. Er ging een schok door de gemeente. Er werden vragen gesteld: hoe kan dat nu? Waarom God? Toch vertrouwden ze op God en zeiden tegen elkaar: wie weet, wil God op deze manier zijn familie bereiken. En ze gingen met elkaar op de knieën. Ze baden om zijn genezing. Ze hoopten op het ingrijpen van God. Ze hoopten, dat God de man zou genezen en dat daardoor zijn gezin zou inzien, dat de God van de christenen, de enige en echte God is. De man werd zieker en kon de samenkomsten van de gemeente niet meer bezoeken. Ze vroegen aan zijn familie of ze bij hem thuis mochten komen. Tot hun verwondering werd dat toegestaan. Nu baden ze thuis voor hem. Hardop. De moslims konden de gebeden horen. Dat was een ongedachte kans. Zou dit de manier zijn waarop God deze mensen wilde bereiken? Dagelijks werd er bezoek gebracht, dagelijks werd er voor de man gezorgd en dagelijks werd voor hem gebeden. Het wachten was op het overtuigend ingrijpen van God. De God die geneest. Maar het ging anders. De man werd zieker. God maakte hem niet beter. Uiteindelijk stierf hij. De God die vergeeft en geneest, genas niet. Tot verdriet en verwarring van de gemeente deed God geen wonder. Sommige christenen twijfelden. Dit was zo'n mooie kans die God niet greep. Hoe kan dat nu? Het getuigenis zou nu alleen maar moeilijker worden. Waarom greep God niet in? De man werd begraven. Islamitisch. De kleine christelijke gemeente was aanwezig, verdrietig om het verlies van deze man en vol raadsels. Het was het laatste contact dat zij met de familie konden leggen. Na de begrafenis gingen ze verdrietig uiteen. Over en uit.

Kort daarna kwamen de eerste gezinsleden van die man in de samenkomsten van die christelijke gemeente. En later kwamen er meer. Verschillende familieleden kwamen tot geloof. De gemeente was verrast en verbaasd en ze ging met het gezin in gesprek. Hoe kon dat nu? God had niet ingegrepen. God had niet genezen. Het wonder was niet gebeurd. Wat had deze familie zo overtuigd? Wat had hen naar de kerk gedreven? Waarom wilden ze deze God leren kennen? Ze antwoordden eenvoudig: toen onze man en vader ziek was, hebben we in jullie gezien wat licht en liefde is. Wij zagen wat jullie deden. We hoorden jullie gebeden. We zagen jullie liefde voor een man die jullie verder niet kenden en we werden nieuwsgierig. Hoe komen jullie aan zoveel liefde? Wat beweegt jullie? Jullie trouw en liefde hebben ons overtuigd van de liefde van God.

Daarom gemeente: wandel in het licht. Want het ware licht schijnt reeds. Wij leven immers na Pasen. Gods licht is helderder, krachtiger dan je ooit voor kan stellen. Zijn licht zal niet gedooft worden, maar verrassend schijnen. En misschien deze week ook wel in jouw of uw leven. Wandel in Zijn licht!

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06- 40 62 29 38 // dekruijf@live.nl